

ภูมิหลัง

ในบรรดากิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ไม่มีสิ่งใดสำคัญกว่าการบริหารหรือการจัดการ ทั้งนี้เพราะงานทางด้านบริหารหรือการจัดการจะเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อการอำนวยความสะดวกให้มนุษย์ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากกว่าแต่ก่อน ในสังคมปัจจุบันมนุษย์ร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มในลักษณะขององค์การต่าง ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มกำลังความสามารถในการผลิตให้ทันกับความต้องการของสังคม ปัญหาสำคัญของการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวคือ ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้นำกลุ่มจะต้องสามารถรักษาภาวะให้องค์การมีความสมดุลย์กับภาวะแวดล้อมภายนอกตลอดเวลา (ชงชัย สันติวงษ์ 2519 : 1-2) เพราะองค์การบริหารถือว่าเป็นองค์การระบบเปิด ปัจจัยแวดล้อมภายนอกเป็นปัจจัยสำคัญที่จะมีผลต่อการบริหารงานขององค์การต่าง ๆ ด้วย (สมพงษ์ เกษมสิน 2517 : 53-54) การบริหารการศึกษาถือว่าเป็นระบบบริหารอย่างหนึ่ง เป็นระบบเปิดที่มีความสัมพันธ์กับระบบอื่น ๆ ในสังคม เช่น ระบบทางเศรษฐกิจและระบบทางสังคม ฯลฯ การเปลี่ยนแปลงของระบบภายนอกอื่น ๆ อาจจะมีผลกระทบต่อระบบการศึกษา และมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (นิพนธ์ กินาวงศ์ 2522 : 15-16)

ในการบริหารการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาจึงควรคำนึงถึงปัจจัยและอิทธิพลของสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นที่ยอมรับว่าการศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งของมนุษย์ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ ในการพัฒนาประเทศ รัฐบาลมีความเชื่อมั่นว่าการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาแหล่งสำคัญในการพัฒนาคือชนบท เพราะคนไทยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชนบทสถาบันที่จะให้การศึกษาคดีที่สุดคือโรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่โรงเรียนในชนบทจะเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษา (ประทีป สยามชัย 2510 : 149) ในการจัดการศึกษาระดับนี้ รัฐถือว่า

เป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐที่จะต้องดำเนินการโดยค้ำประกันว่า การศึกษามีความสำคัญอันค้ำสูงแห่งกิจการของรัฐ รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษา เพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมืองดีและพัฒนาคุณภาพของคน เพื่อพัฒนาประเทศทุก ๆ ด้าน แต่เมื่อพิจารณาสภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมา ปรากฏว่า สัดส่วนของประชากรที่อยู่ในโรงเรียนกับประชากรวัยเรียนยังแตกต่างกันเป็นอันมาก กล่าวคือ ในปี พ.ศ.2518 มีประชากรที่เรียนชั้นประถมศึกษา ประมาณ 7.8 ล้านคน หรือร้อยละ 44.5 ของประชากรในวัยเรียนทั้งหมด มีเด็กที่ไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาถึงร้อยละ 56 (รายงานผลการวิจัยอำเภอวังทอง 2521 : 2)

การศึกษาวิถีทางและโอกาสทางการเข้ารับการศึกษาของประชาชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า เด็กในชนบท ตลอดจนในท้องถิ่นที่มีสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่ต่ำกว่า ซึ่งเป็นเด็กส่วนใหญ่ของประเทศ ได้รับความไม่เสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาแทบทุกกรณี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2522 : 10-15) ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาที่ไม่มีโอกาสเข้าศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา เพราะสืบเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว เช่น อาชีพ ขนาดของครอบครัว ฯลฯ (ปรีชา คีรีราช 2523 : 41-42) เบอดอน (Boudon 1974 : 22-24) มีความเชื่อว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นสิ่งกำหนดโอกาสของเด็ก เด็กที่มีสติปัญญาดีเป็นจำนวนมากไม่ได้เข้าเรียน และที่เข้าเรียนได้ แต่ไม่มีโอกาสเรียนในระดับสูงขึ้นไปเพราะขาดทุนทรัพย์ ซึ่งนี่เป็นเพียงข้อเท็จจริงบางส่วน เพราะปัจจัยทางเศรษฐกิจไม่ได้หมายถึงทุนทรัพย์เพียงอย่างเดียว ยังหมายรวมถึงสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ด้วย และจะต้องยอมรับว่า เด็กที่เกิดมาในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่ต่ำกว่า จะเสียเปรียบในหลาย ๆ ด้าน หรืออาจจะกล่าวได้ว่า เด็กที่เกิดมาอยู่ในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่ไม่เท่าเทียมกัน จะมีผลกระทบต่อโอกาสทางการเข้ารับการศึกษาของเด็กเป็นอันมาก

ในการวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษาของจังหวัด ตามความหมายของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ หมายถึง การวางแผนเพื่อกำหนดสถานศึกษา การจัดสรรทรัพยากรทาง

การศึกษาที่มีอยู่อย่างจำกัดทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการศึกษาวิจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการศึกษาในจังหวัด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2522 : 20) การวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษาของจังหวัดจะตองอาศัยข้อมูลหลาย ๆ ด้าน และสิ่งที่สำคัญคือผู้บริหารจะตองคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการศึกษาของจังหวัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นจะเป็นข้อมูลที่สามารถจะพยากรณ์ได้ว่าในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นที่แตกต่างกันจะส่งผลต่อโอกาสทางการเข้ารับการศึกษาของประชากรในท้องถิ่นได้อย่างไรบ้าง ซึ่งสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นอาจจะวัดได้โดยศึกษาเศรษฐกิจแรงงานของประชากรและการประเมินราคาทุนทรัพย์สินของท้องถิ่น เพราะลักษณะการใช้แรงงานอาจจะมีผลกระทบสะท้อนต่อการศึกษาของเด็กในเรื่องการใช้แรงงานของเด็กทั้งในทางตรงและทางอ้อม (ปรีชา คีรีราช 2513 : 41-42) แรงงานในครอบครัว ฉัตรชัย วานิชสมบัติ (ฉัตรชัย วานิชสมบัติ 2511 : 20) ได้ศึกษาพบว่า การที่มีสมาชิกในครอบครัวอยู่ในวัยแรงงานมีน้อยกว่าผู้บริโภคนำให้ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ การประเมินราคาทุนทรัพย์สินในท้องถิ่นได้แก่ การประเมินราคาที่ดินที่ใช้เป็นที่ทำกิน ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 640/2499 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2499 เรื่องระเบียบการกำหนดจำนวนราคาทรัพย์สินตามตลาดในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดิน ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 106 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (พ.ศ. 2497) (กรมที่ดิน 2517 : 19-23) กล่าวว่า การประเมินราคาที่ดินในท้องถิ่นที่จะประกอบด้วยคณะกรรมการทำหน้าที่สืบหาขอเท็จจริงของราคาตลาดสำหรับที่ดินในท้องถิ่น โดยคำนึงถึงราคาซื้อขายที่แท้จริงครั้งหลังสุดของที่ดินแปลงนั้น ๆ และการซื้อขายที่ดินในบริเวณใกล้เคียง ศึกษาสภาพที่ดินแปลงนั้นว่าเป็นอย่างไร ใกล้เคียง สถานที่สำคัญ ๆ เพียงใด อยู่ในย่านชุมนุมชนการค้าหรือไม่ เป็นที่เหมาะสมแก่การอุตสาหกรรมหรือเกษตรกรรมเพียงใด จะกำหนดราคาประเมินที่ดินคราวหนึ่ง ๆ ให้เป็นปัจจุบันเสมอ กล่าวคือ การประเมินราคาที่ดินครั้งหนึ่งจะใช้ได้ไม่เกินสามปี ตามข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการพบในการ

ประเมินราคาที่ดินได้แก่ ท้องถิ่นที่มีราคาประเมินที่ดินสูง จะมีความสัมพันธ์กับฐานะทางเศรษฐกิจของประชากรในท้องถิ่นนั้น การประเมินราคาที่ดินที่ใช้ทำประโยชน์น่าจะเป็นดัชนีที่สามารถวัดสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นได้ดี

สภาพแวดล้อมทางสังคมของท้องถิ่น อาจจะวัดได้โดยศึกษาสภาวะของประชากร ได้แก่ ความหนาแน่นของประชากร และการเคลื่อนย้ายของประชากร ลักษณะทางสังคมของการตั้งครอบครัวที่มักจะทำอาศัยอยู่เป็นหมู่บ้านสำหรับผู้มีอาชีพเดียวกัน อาจจะกระจายเป็นแนวยาว ๆ ตามแม่น้ำลำคลอง หรืออยู่รวมกันเป็นกระจุก การเคลื่อนย้ายของประชากรอาจจะเกิดจากสภาพลักษณะภูมิประเทศของท้องถิ่น เพราะชุมชนส่วนใหญ่ยังจำเป็นต้องพึ่งธรรมชาติ (ณรงค์ ศรีสวัสดิ์ 2515 : 20)

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม กับโอกาสทางการเข้ารับการศึกษาของจังหวัดกำแพงเพชร จะเป็นประโยชน์ในการบริหารงาน การศึกษาระดับประถมศึกษาของจังหวัดกำแพงเพชร เพราะจะเป็นข้อมูลในการพิจารณา วางแผนกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของจังหวัด เพื่อให้ประชากรในวัยเรียนทุกคนมีความเสมอภาพในโอกาสทางการเข้ารับการศึกษาระดับนี้ และเป็นการวางแผนจัดการศึกษาของจังหวัดให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น เพื่อลดความสูญเปล่าในการลงทุนทางการศึกษาของจังหวัด

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจกับอัตราการเข้าเรียนของนักเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางสังคมกับอัตราการเข้าเรียนของนักเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจกับอัตราการมาเรียนของนักเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางสังคมกับอัตราการมาเรียน
ของนักเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร

5. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์โอกาสทางการเข้ารับการศึกษาของนักเรียน
ประถมศึกษา โดยมีสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นตัวพยากรณ์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทาง
เศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับโอกาสทางการเข้ารับการศึกษาของนักเรียนประถมศึกษา
ในจังหวัดกำแพงเพชร ผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลส่วนหนึ่ง
ประกอบในการวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษาของจังหวัดกำแพงเพชร และเป็นแนวทางในการศึกษา
ในจังหวัดอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ
และสังคม กับโอกาสทางการเข้ารับการศึกษาของนักเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชรที่เปิดทำการสอนถึงชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6

1.1 สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนที่เปิดทำการสอนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ที่ตั้งอยู่ในตำบล จำนวน 50 ตำบล โดยวิธีระบบโควตา (Quota Sampling) ตำบลละ
1 โรงเรียน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 50 โรงเรียน

1.2 หมู่บ้านที่อยู่ในเขตบริการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.3 จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2522 ของ
โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.4 จำนวนประชากรในหมู่บ้าน เขตบริการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ตัวแปรที่จะศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

2.1.1 สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ได้แก่

2.1.1.1 ราคาประเมินที่ดินที่ใช้ทำประโยชน์ในเขตบริการ

โรงเรียน

2.1.1.2 แรงงานการผลิตในท้องถิ่น

2.1.1.3 รายได้ของประชากร

2.1.2 สภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่

2.1.2.1 ความหนาแน่นของประชากร

2.1.2.2 การเคลื่อนย้ายของประชากร

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ โอกาสทางการเข้ารับการศึกษาของนักเรียน

ประถมศึกษา

2.2.1 อัตราการเข้าเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

ปีการศึกษา 2522

2.2.2 อัตราการมาเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

ปีการศึกษา 2522

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจหมายถึง ดัชนีที่นำมาใช้เพื่อวัดสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจซึ่งประกอบด้วย ดัชนีด้านการประเมินราคาที่ดิน ดัชนีด้านแรงงาน ดัชนีด้านรายได้ของประชากร

2. สภาพแวดล้อมทางสังคม หมายถึง ดัชนีที่นำมาใช้เพื่อวัดสภาพแวดล้อมทางสังคมซึ่งประกอบด้วย ดัชนีความหนาแน่นของประชากร ดัชนีด้านการเคลื่อนย้ายของประชากร

3. คำนวณสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจในด้านการประเมินราคาที่ดิน หมายถึง ตัวเลขที่วัดสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ โดยนำราคาประเมินที่ดิน และจำนวนครัวเรือนมาคำนวณโดยใช้สูตร

$$\text{ดัชนีสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ (ที่ดิน)} = \frac{ป \times \Sigma \text{ท.ค.}}{\Sigma \text{กร.}}$$

เมื่อ ป = ราคาประเมินที่ดินในเขตบริการโรงเรียน/ไร่

Σ ท.ค. = ผลรวมของจำนวนไร่ของที่ดินที่ทำประโยชน์ในเขตบริการโรงเรียน

Σ กร. = ผลรวมครัวเรือนในเขตบริการโรงเรียน

4. คำนวณสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจในด้านการจ้างงาน หมายถึง ตัวเลขที่วัดสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ โดยใช้จำนวนผู้เป็นแรงงานผลิตหรือประชากรที่มีอายุเกินกว่า 14-59 ปีบริบูรณ์ และผลรวมของประชากรมาคำนวณโดยใช้สูตร

$$\text{ดัชนีสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ (แรงงาน)} = \frac{\Sigma \text{ร}}{\Sigma \text{ก}}$$

เมื่อ Σ ร = ผลรวมของประชากรที่เป็นแรงงานผลิตในเขตบริการโรงเรียน

Σ ก = ผลรวมของประชากรทั้งหมดในเขตบริการโรงเรียน

5. คำนวณสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจในด้านการรายได้ของประชากร หมายถึง ตัวเลขที่วัดสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ โดยใช้ผลรวมรายได้ทั้งหมดจากการคำนวณผลผลิตทางการเกษตร รายได้จากการประกอบอาชีพของประชากรวัยแรงงาน และผลรวมของประชากรมาคำนวณโดยใช้สูตร

$$\text{ดัชนีสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ (รายได้)} = \frac{\text{ผลรวมรายได้ทั้งหมด}}{\Sigma \text{ก}}$$

เมื่อ ผลรวมรายได้ทั้งหมด = ผลรวมรายได้ทั้งหมดจากการคำนวณผลผลิตทางการเกษตร รายได้จากการประกอบอาชีพของประชากรวัยแรงงาน

เมื่อ Σk = ผลรวมของประชากรทั้งหมดในเขตบริการโรงเรียน

6. คำนวณสภาพแวดล้อมทางสังคมในด้านความหนาแน่นของประชากร หมายถึง ตัวเลขที่วัดสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยใช้ผลรวมของประชากรทั้งหมดในเขตบริการโรงเรียนและจำนวนไร่ของที่ดิน มาคำนวณโดยใช้สูตร

$$\text{สภาพแวดล้อมทางสังคม (ความหนาแน่น)} = \frac{\Sigma k}{\Sigma \text{ที่ดิน}}$$

เมื่อ Σk = ผลรวมของประชากรในเขตบริการโรงเรียน

Σ ที่ดิน = จำนวนไร่ของที่ดินในเขตบริการโรงเรียน

7. คำนวณสภาพแวดล้อมทางสังคมในด้านการเคลื่อนย้ายของประชากร หมายถึง ตัวเลขที่วัดสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยใช้ผลรวมของประชากรในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2518-2522 และผลรวมของประชากรย้ายเข้า-ย้ายออก ในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2518-2522 มาคำนวณโดยใช้สูตร

$$\text{สภาพแวดล้อมทางสังคม (การเคลื่อนย้าย)} = \frac{\Sigma k - (\Sigma \text{อ} - \Sigma \text{ข})}{\Sigma k}$$

เมื่อ Σk = ผลรวมของประชากรทั้งหมดในเขตบริการโรงเรียน
ในระหว่าง พ.ศ. 2518-2522

$\Sigma \text{อ}$ = ผลรวมของประชากรย้ายออกจากเขตบริการโรงเรียน
ตั้งแต่ พ.ศ. 2518-2522

$\Sigma \text{ข}$ = ผลรวมของประชากรย้ายเข้ามาในเขตบริการโรงเรียน
ตั้งแต่ พ.ศ. 2518-2522

8. โอกาสทางการเข้ารับการศึกษา หมายถึง สิทธิของประชากรวัยเรียนจะได้รับการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่รัฐจัดบริการให้เปล่า โดยกำหนดว่า เด็กที่มีอายุ 7-14 ปี จะต้องเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาทุกคน โดยพิจารณาได้จากตัวเลขที่นำมา

ใช้เพื่อวัดโอกาสทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย คำนวณอัตราการศึกษาเข้าเรียนของนักเรียนประถมศึกษา
ศึกษา คำนวณอัตราการศึกษาเข้าเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

9. คำนวณอัตราการศึกษาเข้าเรียนของนักเรียนประถมศึกษา หมายถึง ตัวเลขที่วัดโอกาส
ทางการเข้ารับการศึกษ โดยใช่ผลรวมของจำนวนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา
2522 และผลรวมของประชากรวัยเรียนที่มีอายุ 7-14 ปี หรือเกิดใน พ.ศ. 2508-2515
มาคำนวณโดยใช้สูตร

$$\text{คำนวณอัตราการศึกษาเข้าเรียน} = \frac{\Sigma \text{ นร.}}{\Sigma \text{ ค.}}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } \Sigma \text{ นร.} &= \text{ผลรวมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2522} \\ \Sigma \text{ ค.} &= \text{ผลรวมของประชากรวัยเรียนที่มีอายุ 7-14 ปี หรือ} \\ &\text{เกิดระหว่าง พ.ศ. 2508-2515} \end{aligned}$$

10. คำนวณอัตราการศึกษาเข้าเรียนของนักเรียนประถมศึกษา หมายถึง ตัวเลขที่วัดโอกาส
ทางการเข้ารับการศึกษ โดยใช่ผลรวมจำนวนเด็กมาเรียนแต่ละวันตลอดเวลาเปิดเรียน
ผลรวมของจำนวนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2522 และผลรวมเวลาเปิดเรียน
ตลอดปีการศึกษา 2522 ซึ่งมีเวลาเปิดเรียน 203 วัน มาคำนวณโดยใช้สูตร

$$\text{คำนวณอัตราการศึกษาเข้าเรียน} = \frac{\Sigma \text{ มาเรียน}}{\Sigma \text{ นร.} \times \Sigma \text{ เปิดเรียน}}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } \Sigma \text{ มาเรียน} &= \text{ผลรวมจำนวนเด็กมาเรียนแต่ละวันตลอดเวลาเปิดเรียน} \\ \Sigma \text{ นร.} &= \text{ผลรวมจำนวนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1-6} \\ &\text{ปีการศึกษา 2522} \\ \Sigma \text{ เปิดเรียน} &= \text{ผลรวมเวลาเปิดเรียนตลอดปีการศึกษา 2522} \end{aligned}$$

11. นักเรียนประถมศึกษา หมายถึง เด็กที่มีอายุ 7-14 ปี ที่กำลังเรียนอยู่ในชั้น
ประถมปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2522

12. ประชากรวัยเรียน หมายถึง เด็กที่มีอายุ 7-14 ปี หรือเกิดระหว่าง พ.ศ.
2508-2515 ซึ่งจะต้องเข้าเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในปีการศึกษา 2522

